

LIFE Upravljanje i zaštita populacije
DINALP smeđih medvjeda u sjevernim
BEAR Dinaridima i Alpama

LIFE13 NAT/SI/000550

Kontakt Slaven Reljić, Đuro Huber
Telefoni +385 91 584 6114;
+385 1 2390141
Email slaven.reljic@gmail.com;
huber@vef.hr
Website <http://dinalpbear.eu/en/>
Facebook www.facebook.com/dinalpbear

INFORMACIJE ZA OBJAVU
19. veljače 2015.

SVJETSKI STRUČNJACI MEĐUNARODNIH UDRUGA ZA ISTRAŽIVANJE I UPRAVLJANJE MEDVJEDOM NUDE POMOĆ VLADAMA REPUBLIKA SLOVENIJE I HRVATSKE

Povodom postavljanja žilet-žice na pograničnim područjima Hrvatske i Slovenije svjetski stručnjaci apeliraju na vlade ove dvije zemlje da razmisle o posljedicama postavljanja ograda koje prijete europskoj bioraznolikosti

Zagreb, 19. veljače 2015. – **Međunarodno udruženje za istraživanje i upravljanje medvjedom (IBA) i Specijalistička grupa stručnjaka za medvjede (BSG), članice Međunarodne unije za očuvanje prirode (IUCN), zabrinuti su zbog postavljanja žičanih ograda duž slovensko-hrvatske granice. Stručnjaci za velike zvijeri iz projekta LIFE DINALP BEAR također su članovi ovih uglednih udruženja koja se bore za očuvanje svih svjetskih vrsta medvjeda.**

IBA je profesionalno udruženje biologa koji surađuju na znanstveno-utemeljenom upravljanju i očuvanju svih osam svjetskih vrsta medvjeda, a sačinjava ju gotovo 600 stručnjaka za medvjede iz 47 različitih zemalja koji organiziraju međunarodne konferencije, objavljuju znanstveni časopis „Ursus“ i sponzoriraju istraživanja i projekte očuvanja medvjeda diljem svijeta.

BSG je jedna od 130 specijalističkih grupa stručnjaka unutar IUCN-a, najveće i najstarije organizacije za očuvanje prirode na svijetu. BSG broji 190 članova koji predstavljaju gotovo sve zemlje na kojima obitavaju medvjedi. Više o ovoj organizaciji možete pročitati na: www.bearbiology.com.

Europa se još uvijek može pohvaliti područjima na kojima obitava velik broj različitih vrsta velikih sisavaca. Velike zvižeri, kao što su smeđi medvjed, vuk i eurazijski ris prioriteti su očuvanja na području Europske unije, a nalaze se u Prilogu II i Prilogu IV *Direktive o očuvanju prirodnih staništa i divlje flore i faune* (Direktiva 92/43/EEC). Upravljanje i zaštita ovih vrsta je zahtjevna zbog njihovih velikih prostornih potreba: uspješnost očuvanja na području Europe ovisi o mogućnosti da se populacije ovih divljih životinja prošire te da se jedinke unutar pod-populacija mogu neometano kretati.

Europska *Direktiva* nalaže da zemlje-potpisnice moraju osigurati sustav međupovezanosti zaštićenih područja na kojima obitavaju mnoge vrste divljih životinja. Područje Dinarida dom je jedne od najvećih i najvažnijih pod-populacija smeđeg medvjeda u Europi: dinarsko-pindska populacija sastoji se od međusobno povezanih pod-populacija koje se protežu od Grčke preko Makedonije, Albanije, Crne Gore, BiH, Srbije i Hrvatske do Slovenije. Hrvatska i Slovenija posebno su važne u ovoj mreži međusobno povezanih pod-populacija jer obje predstavljaju središte medvjedeg staništa, ali i arene za migracije divljači prema udaljenim planinskim staništima (na primjer, Alpama). Povezanost okoliša određuje koliko će kretanje životinja biti olakšano (šumska ili planinska područja, područja pod Natura 2000 zaštitom) ili pak otežano (antropogene strukture kao što su autoceste, mostovi, ograde), što je prepoznato kao jedan od najutjecajnijih faktora na očuvanje smeđeg medvjeda u sklopu Europskog *Akcijskog plana zaštite smeđeg medvjeda u Europi* koji je prihvatila i Europska komisija.

Povezanost staništa od presudne je važnosti jer omogućava medvjedima da se kreću u potrazi za sezonski dostupnom hranom, partnerima za parenje te osigurava oporavak područja visoke smrtnosti jedinki medvjeda. Najvažnije od svega, kontakt među pod-populacijama onemogućava genetsku i demografsku izolaciju koja može uzrokovati i izumiranje lokalnih populacija.

Naziv projekta: Upravljanje i zaštita smeđeg medvjeda u sjevernim Dinaridima i Alpama na razini populacije - LIFE DINALP BEAR.

Trajanje projekta: 1.7.2014-30.6.2019.

Koordinator projekta: Zavod za gozdove Slovenije.

Partneri u projektu: Univerza v Ljubljani i ERICO Velenje d.o.o. (Slovenija); Autocesta Rijeka-Zagreb d.d. i Veterinarski fakultet, Sveučilište u Zagrebu (Hrvatska); Provincia Autonoma di Trento - Servizio Foreste e Fauna, Progetto Lince Italia in Regione del Veneto - Unità di Progetto Caccia e Pesca (Italija) te Research Institute of Wildlife Ecology, University of Veterinary Medicine, Beč (Austrija).

Postavljanje žilet-žice duž slovensko-hrvatske granice direktno je „presjeklo“ središnje područje distribucije i povezivanja populacija smeđeg medvjeda što onemogućava njihovo kretanje i održavanje veza među pod-populacijama. Ovo predstavlja veliku prijetnju populaciji smeđeg medvjeda, ali i očuvanju pod-populacija u zemljama kao što su Slovenija, Hrvatska, ali i drugim susjednim zemljama je su malene, lokalne populacije sada fragmentirane.

Ozbiljne ozljede i smrt divljih životinja koje se u njih upletu već su dokumentirane, a postoje i znanstveni dokazi da neprobojne ograde i barijere imaju negativne posljedice na distribuciju i očuvanje sisavaca. **Zbog toga su ograde od žilet-žice u sukobu s glavnim ciljem Strategije bioraznolikosti Europske unije (EBS) koja se zalaže za „zaustavljanje gubitka biološke raznolikosti i degradacije ekosustava unutar EU do 2020. godine, oporavljanje istih koliko god je to moguće te pomoću europskih doprinosa zaustaviti smanjenje bioraznolikosti na svjetskoj razini“.**

Zaštićena područja, poput onih unutar Natura 2000 mreže, njihov integritet i međusobna povezanost čine kamen temeljac europske „Zelene infrastrukturne strategije“ i nužne su za kretanje i disperziju vrsta, smanjivanje fragmentacije staništa te stvaranje zdravijih i otpornijih ekosustava (a time i populacija divljih životinja).

Stoga IBA i BSG apeliraju da vlade Republike Slovenije i Republike Hrvatske razmotre posljedice postavljanja ograda duž svojih granica, mogućnosti uklanjanje istih ili barem dijelova istih, stvaranje mjera ublažavanja posljedica ograda po populacije divljih životinja te shvate ograde kao privremeno rješenje koje je potrebno što prije ukloniti. Ukoliko ograde postanu trajno rješenje, poništiti će desetljeća međunarodne suradnje pograničnih projekata očuvanja divljih životinja te ugroziti relativno zdrave metapopulacije velikih zvijeri.

Stručnjaci iz IBA-e i BSG-a nude pomoć sa svim budućim planiranjem graničnih prepreka kako bi se osiguralo očuvanje velikih zvijeri te povezanost staništa brojnih divljih životinja.

Stručnjaci u IBA i BSG udruženjima shvaćaju da je trenutna situacija jako komplicirana i zahtjevna svim zemljama koje su pogođene velikim valom migrantske krize, no neprobojne žičane ograde imaju neplanirane i nenamjerne, ali jako ozbiljne posljedice za dugoročni opstanak populacija velikih divljih zvijeri.

Ukoliko vas zanimaju dodatne informacije o ovoj akciji i samom projektu, molimo Vas kontaktirajte :Slaven Reljić (+385 91 584 6114, slaven.reljic@gmail.com) ili Đuro Huber (+385 98 256 506, huber@vef.hr)

Naziv projekta: Upravljanje i zaštita smeđeg medvjeda u sjevernim Dinaridima i Alpama na razini populacije - LIFE DINALP BEAR.

Trajanje projekta: 1.7.2014-30.6.2019.

Koordinator projekta: Zavod za gozdove Slovenije.

Partneri u projektu: Univerza v Ljubljani i ERICO Velenje d.o.o. (Slovenija); Autocesta Rijeka-Zagreb d.d. i Veterinarski fakultet, Sveučilište u Zagrebu (Hrvatska); Provincia Autonoma di Trento - Servizio Foreste e Fauna, Progetto Lince Italia in Regione del Veneto - Unità di Progetto Caccia e Pesca (Italija) te Research Institute of Wildlife Ecology, University of Veterinary Medicine, Beč (Austrija).

rates. Most importantly, interchange among small subpopulations prevents their genetic and demographic isolation, which can cause local extinctions.

The existing and planned razor wire fences along the Slovenia and Croatia borders cut directly through core areas of brown bear distribution and areas crucial for the connectivity of bear populations. Bears and other mammals are likely to be effectively stopped in their dispersal movements and inter-population connections cut off. This threatens population viability and therefore the favorable conservation status of subpopulations (as defined by the EU Habitat Directive) of bears and other large mammal species in Slovenia, Croatia, and adjacent countries, as populations become fragmented into smaller segments. It has recently been documented that the already established razor wire fences cause serious injury or death to wildlife, and there is evidence in the scientific literature that impenetrable fences and barriers have negative effects on dispersal and conservation of mammals.

Thus, the fences are in conflict with the headline target of the EU Biodiversity Strategy to 2020 (EBS), stated as “Halting the loss of biodiversity and the degradation of ecosystem services in the EU by 2020, and restoring them in so far as feasible, while stepping up the EU contribution to averting global biodiversity loss.” In particular, Targets 1 (“Fully implement the Birds and Habitats Directive”) and 2 (“Maintain and restore ecosystems and their services”) are negatively affected. Developing and maintaining landscape connectivity is an essential key step outlined in the “EU Green Infrastructure Strategy” for implementing the targets of the EBS. Protected areas, such as Natura 2000 sites, and their connectivity and integration in the unprotected landscape form the backbone of Green Infrastructure, and are essential to enable the movement and dispersal of species, to reduce the fragmentation of habitats, and to render ecosystems (and thus also large mammal populations) more healthy and resilient.

The IBA and BSG understand that the current situation is extremely challenging for the countries directly affected by the recent migration of people. However, impenetrable border fences likely have unintended, yet serious negative consequences for the long-term persistence of threatened large mammal populations.

Hence, the IBA and BSG urge the governments of Slovenia and Croatia to reconsider the ongoing construction of razor wire fences along their borders, to consider removing them or portions thereof, to develop measures to mitigate their effects on wildlife, or at the very least, to consider these fences as temporary. If these fences become permanent features, they will undo decades of international cooperation in cross-border wildlife conservation and re-endanger relatively healthy metapopulations of large carnivores. Mitigation measures diminishing the threats of these fences to wildlife populations are of crucial importance for the conservation of biodiversity in Europe.

We offer our assistance with any future assessments or planning of border obstacles in relation to large mammal conservation and landscape connectivity. We thank you for the opportunity to share our scientific opinions and hope that you will accept our offer to contribute to your future planning efforts.

Respectfully yours:

Karen V. Noyce
IBA President
15542 County Road 72
Warba, MN. 55793 USA
karen.v.noyce@gmail.com

Dr. David Garshelis
Co-chair, IUCN Bear Specialist Group

Dr. Robert Steinmetz
Co-chair, IUCN Bear Specialist Group

Dr. Andreas Zedrosser
IBA Vice President for Eurasia

Dr. Michael Proctor
IBA Vice President for the Americas